

Glasnik Etnografskog muzeja u Beogradu, 28—29, Beograd 1965/66; odgovorni urednik Persida Tomić, uredniški odbor Đorđe Tešić, Jelena Arandelović-Lazić, Nikola Pantelić, Persida Tomić; 315 strani.

Raziskave Etnografskega muzeja v Beogradu na območju gornje Resave (1960 in 1961) so se nadaljevale na območju spodnje Resave (1964 in 1965). Prvi izsledki teh raziskav so bili objavljeni v Glasniku 25 (Beograd 1962), nadaljnji pa v zadnjem letniku Glasnika in zavzemajo večji del vsebine tega letnika. Sodelavci Etnografskega muzeja v Beogradu so si v omenjenih raziskavah prizadevali obdelati vse prvine tamkajšnje ljudske kulture, kakor se je ohranila do današnjih dni. — V pričujočem letniku Glasnika sta napisala poglavje o prebivalstvu v Resavi M. Draškić in N. Pantelić, poglavje o živinoreji in o lovu in čebelarstvu je prispevala P. Tomić, poglavje o poljedelstvu v spodnji Resavi je napisal D. Maslovarić, poglavje o resavski obrti, prometu in trgovini, rudarstvu in industriji Đ. Tešić, poglavje o arhitekturi vaške hiše in gospodarskih stavbah v Resavi R. Hasanbegović, poglavje o ljudski noši v Resavi J. Arandelović-Lazić, poglavje o vasi, sorodstvu in družini N. Pantelić, poglavje o rojstnih šegah Milica Bošković-Matić, poglavji o novoletnih šegah v Resavi in o krstnem imenu-slavi pa P. Kostić.

Navedene spise, ki so objavljeni v skupnem razdelku, je slovenskemu poročevalcu, ki ne pozna obravnavanega ozemlja, težko neposredno vrednotiti; omeji se lahko samo na nekaj najsplošnejših pripomb. Vsi omenjeni prispevki slonijo na natančnejšem terenskem delu in temu ustrezno določajo podobo vsakokratnega poglavja. Ob tem pa se zastavlja vprašanje, koliko so tukaj obdelane posamezne prvine ljudske kulture (ne glede na to, kako opredeljujejo pisci ta pojem ali načelni okvir svojih raziskav) v zadostni medsebojni povezavi in koliko niso zajete preveč ločeno druga od druge. S tem v zvezi: v kolikšni meri pomenijo dosedanje obravnave Resave bolj ali manj zaokroženo podobo ljudske kulture in v kolikšni meri gre za nadrobnejše podobe posameznih kulturnih prvin, ki skupaj le stežka sestavljajo podobo te vrste. In naposled: koliko so raziskave posameznih kulturnih prvin povezane z ljudmi ali z določenimi družbenimi skupinami, ki so ustvarjale ali uporabljale te kulturne prvine. Odgovor se vsakokrat vsiljuje pogosteje v slednji ko v prvi smeri, čeprav so izvajanja P. Tomić in D. Maslovarića marsikdaj blizu usmeritvi, ki si je želimo; ne glede na to, koliko je v tem pogledu drugod pri nas drugače. Tako sodimo, da pomenijo navedeni spisi o Resavi precej značilen primer obravnave, kakršne dandanes prevladujejo v srbski etnologiji. (Bolj ali manj enaka vprašanja se zastavljajo tudi pri podobnih raziskavah v slovenski etnologiji).

Drugi prispevki v tem Glasniku izvirajo iz individualnih raziskav. V Zivančević piše o izviru imena medved, J. Bjeladinović o ljudski noši v Redavici, M. Barjaktarović o vprašanju tobelij na Balkanskem polotoku, S. Zečević o talasonih, P. Tomić pa o vezenih stihih. In B. Pleše je napisal ob sedemdesetletnici M. Gavazija nadrobnejši članek o njegovem delu, J. Nikolajević in P. Z. Petrović pa sta objavila dodatek k bibliografiji J. Erdeljanovića.

Neumljivo je, da v takšni reviji, kakor je Glasnik etnografskega muzeja v Beogradu, manjkajo knjižne ocene. Število tiskovnih pomot je neodpušljivo visoko.

Angelos Baš